

CZU: [613.292+615.32](091)

ISTORICUL UTILIZĂRII SUPLIMENTELOR ALIMENTARE

Mădălina RUSU*², Alina MOVILĂ², Ana GRIȚCAN¹,
Iulia BOZBEI¹, Livia UNCU^{1,2}¹Centrul Științific al Medicamentului²Catedra de chimie farmaceutică și toxicologică

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

Conducător științific: Livia UNCU

Autor corespondent*: madalina-rusu@mail.ru

Introducere. Utilizarea pe larg a alimentelor ca medicamente are rădăcini adânci. Drept dovadă sunt textele medicale antice, precum cele egiptene, grecești și romane, ce descriu aplicații medicale ale usturoiului, ciocolatei, considerată ca un remediu de către medicii europeni din sec. XVIII-lea, iar proverbul „*un măr pe zi ține doctorul departe*” rămâne actual și până în prezent.

Scopul lucrării. Studiarea istoricului dezvoltării suplimentelor alimentare (SA).

Material și metode. Evaluarea a peste 93 de publicații științifice prin metode de analiză și interpretare (Google academic, MEDLINE, PubMed).

Rezultate. Etapele de dezvoltare a SA sunt lungi și complexe, iar utilizarea acestora are rădăcini în diverse culturi și perioade istorice. În 1747, chirurgul scoțian James Lind a descoperit că citricele au ajutat la prevenirea scorbutului, ulterior fiind demonstrat faptul, că scorbutul este o boală cauzată de deficiența de vitamina C, ce se conține în citrice. Istoriile, unde bătrânii îndeamnă femeile însărcinate să introducă un cui de fier într-un măr, iar a doua zi să-l consume, a putut fi explicat mult mai târziu: acizii din măr transformă fierul într-o formă biodisponibilă, și fiind consumată odată cu mărul aceasta asigură o profilaxie a anemiei. Studiile din anii 1950-1960 au arătat, că consumul de alimente expuse la ustensile din fier determină o creștere semnificativă a valorilor hemoglobinei la oameni. Primele SA sub formă de tablete și capsule au început să se producă la începutul sec. XX. În anii 1930, au fost introduse suplimentele pe bază de ulei de pește pentru a furniza acizi grași omega-3. Actualmente, gama de SA a crescut considerabil, punând baza unei

adevărate industrii producătoare. Bazele legislative privind SA au fost stabilite în SUA după dezbateri îndelungate între Food and Drug Administration (FDA) și producători, respectiv consumatori. În cadrul Uniunii Europene, actul legislativ inițial specific pentru SA a fost "DIRECTIVE 2002/46/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL" din 10 iunie 2002. În România, primul act legislativ legat de SA a apărut în 2000, emis de Ministerul Sănătății. În 2002 a fost publicată OUG 97/2002 care a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 57/2003 incluzând și articole specifice referitoare la SA, în vigoare până în prezent. În Republica Moldova, prima legislație specifică privind SA a fost adoptată în anul 2006 prin intermediul Legii nr. 281 privind produsele alimentare și suplimentele alimentare.

Concluzii. Studiul etapelor evolutive ale SA denotă o dezvoltare vertiginoasă în ultimii 20 de ani. SA pot juca un rol important în asigurarea unei nutriții adecvate și în menținerea sănătății, dar este esențial să fie utilizate în mod corespunzător și în contextul unei diete echilibrate.

Cuvinte cheie: suplimente alimentare, istoric.

CZU: [613.292+615.32](091)

THE HISTORY OF THE DEVELOPMENT OF FOOD SUPPLEMENTS

Madalina RUSU*², Alina MOVILA², Ana GRITCAN¹,
Iulia BOZBEI¹, Livia UNCU^{1,2}

¹*Scientific Center of Medicine;*

²*Department of Pharmaceutical and Toxicological Chemistry
Nicolae Testemițanu State University of Medicine and Pharmacy
Scientific adviser: Livia UNCU*

Corresponding author*: madalina-rusu@mail.ru

Introduction. The widespread use of food as medicine has deep roots. As proof are the ancient medical texts, such as the Egyptian, Greek and Roman ones, which describe medical applications of garlic, chocolate, considered as a remedy by European doctors in the century. 18th century, and the proverb "*an apple a day keeps the doctor away*" remains current to this day.

Aim of the study. To study the history of the development of dietary

supplements (SA).

Material and methods. Evaluation of more than 93 scientific publications through analysis and interpretation methods (Google academic, MEDLINE, PubMed).

Results. The developmental stages of SA are long and complex, and their use is rooted in various cultures and historical periods. In 1747, the Scottish surgeon James Lind discovered that citrus fruits helped prevent scurvy, later proving that scurvy is a disease caused by vitamin C deficiency, which is contained in citrus fruits. The stories, where the elders urged pregnant women to insert an iron nail into an apple, and the next day to consume it, could be explained much later: the acids in the apple transform the iron into a bioavailable form, and being consumed once with the apple it provides a prophylaxis of anemia.

Studies from the 1950s and 1960s showed that the consumption of food exposed to iron utensils causes a significant increase in hemoglobin values in humans. The first SA in the form of tablets and capsules began to be produced at the beginning of the century. 20th In the 1930s, fish oil supplements were introduced to provide omega-3 fatty acids. Currently, the range of SA has grown considerably, laying the foundation for a real manufacturing industry. The legal basis for SA was established in the USA after long debates between the Food and Drug Administration (FDA) and manufacturers and consumers respectively. Within the European Union, the initial specific legislative act for SA was "DIRECTIVE 2002/46/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL" of June 10, 2002. In Romania, the first legislative act related to SA appeared in 2000, issued by the Ministry of Health. In 2002, GEO 97/2002 was published, which was approved with amendments and additions by Law No. 57/2003, including specific articles related to AS, in force until now. In the Republic of Moldova, the first specific legislation regarding AS was adopted in 2006 through Law No. 281 on food products and food supplements.

Conclusions. The study of the evolutionary stages of AS shows a rapid development in the last 20 years. SA can play an important role in ensuring adequate nutrition and maintaining health, but it is essential that they are used appropriately and in the context of a balanced diet.

Key words: dietary supplements, history